

Teréz krt. 34.

Alapadatok:

VI. ker. 1066

hrsz.: 28888

egyéb címek: Zichy Jenő u. 48., Jókai utca 9.

korábbi címek: hrsz. 855, 933/d.22, /a24 (1850 k.)

Gyár utca 24-26. (1860 k.)

Hrsz 3469, 3470 (1880)

Teréz krt. 26 (1886 k.)

1950-ig: Teréz krt. 32.

Lenin krt. 92. (1950-1990)

épült: 1886

építtető: Maerle Márk

építőmesterek: Schubert és Hickisch

jelleg: csatlakozó

stílus: eklektikus

emeletszám: 3, udvarszám: 1.

típus: bérház, rendeltetés: lakóépület

korábbi épület: Kétemeletes lakóépület, építtető: Lord Sámuel, építtető: Hild Károly /1870

Leírás:

A Teréz körút 34.-es számú lakóépületet északkeletről a körút, délkeletről a Zichy Jenő utca, délnyugatról pedig a Jókai utca határolja. A homlokzat, mely mindhárom utcafronton hasonló díszítésű és beosztású, horizontálisan három egységre oszlik; a lábazati szinten vendéglátóipari egységek kaptak helyet, egyenes lezárású nyílásokkal, részben kváderezett, részben vakolt falazattal, az első emeleten már íves lezárású ablakok, maszkokkal díszített szemöldökkővel és domborművekkel az ízugokban. A középtengelyen balusztrádos erkély húzódik. Ez a szintet egy hangsúlyos párkány választja el a két felső szinttel, amelyeket óriáspilaszterek fognak át, az ablakok lunettás és egyenes záródásúak. Az erősen kiülő koronázó párkány alatt domborműves fríz fut végig. Az épület főbejárata a Teréz körút felőli fronton található. Innen lehet bejutni a belső udvarba, melyet három oldalról fog közre az épület, s északnyugatról tűzfalal kapcsolódik a mellette álló házhoz. Ezen a részen található két cselédlépcső is. Az utcáról érkező egy vesztibülbe lép, emellett

volt a portásfülke és a kétkarú lépcső. A hátsó cselédlépcső mögött volt a házmesterlakás. Stílusát tekintve az egész épület kiegyensúlyozott, egyszerű klasszicista formavilágot követ.

A ránk maradt tervek alapján valószínűleg eredetileg is három szintesnek épült. Maerle Márk, a Viktória Gőzmalom elnöke birtokolta eredetileg. Egy 1911-es átalakítási tervzetből derül ki, hogy Baruch Károly tulajdonába került. Ezen átépítés során alakítottak ki a Teréz krt.-Zichy utcai szakaszon L alakban egy kávézót, a pincében „kuglizóval”.

A '40-es években nem egy ún. hiteltudósító működött országszerte, akik információkat kartotékoztak polgárokról, legyen szó üzleti vagy magánügyekről. A Teréz krt. 34.-ben működött **Dr. Janda Miklós** magánnyomozó és ügyvéd irodája („*Megfigyel, informál, nyomoz*” szlogennel)¹, cégére nemrég került elő a ház pincéjéből és ma ismeretlen magángyűjteményben található. (1.kép)²

Nevét ezen az 1944-es fotón is olvashatjuk:

http://www.mutargy.com/katalogus/18/festmeny_grafika/1/1944_kevehazi_janos_tantuszos_telefon_kobanyan_a_szerzo_hagyatekaban_levo_negativrol_keszult_kesobbi_masolat_24x18_cm/258490/
Emellett szerepel Tabák András *Demokratikus tej* c. novellájában is.³

Képek:

Szakirodalom:

Déry Attila: Terézváros-Erzsébetváros. VI.-VII. kerület. Budapest, TERC, 2006. pp. 640.

---

¹ N. Kósa Judit: *Hitelek pengőben, forintban*. NOL Archívum, 2005.11.11. (online: <http://nol.hu/archivum/archiv-383848-196592>, utolsó elérés: 2016. február 28.)

² A fotót Vízkelety László bocsátotta rendelkezésünkre.

³ Online: <http://magyar-irodalom.elte.hu/ezredveg/0505/05054.html>, utolsó elérés: 2016. február 28.